

SCENARIOPLANNING

INTERACTIEVE TOEKOMSTVERKENNING

Scenario planning richt zich op de toekomst en de lange termijn. Het is een methode waarmee organisaties zich een beeld kunnen vormen van wat zich allemaal kan gaan afspeelen en hoe dit effect zal hebben op strategische doelen. De toekomst is moeilijk te voorspellen en daarom wordt er gewerkt aan de ontwikkeling van verschillende scenario's.

Scenario planning helpt bij het zicht krijgen op potentiële nieuwe vraagstukken die zich in een domein of op een vakgebied kunnen voordoen. Door al in een vroeg stadium deze vraagstukken te onderkennen wordt het vermogen om oplossingen te vinden vergroot. Het structureert het denkproces voor de ontwikkeling van nieuwe ideeën. Doordat deze methode gezamenlijk door stakeholders wordt uitgevoerd, is het ook een hele geschikte manier om dialoog te stimuleren en vastgeroeste standpunten in beweging te krijgen. Het geeft ruimte om vanuit verschillende vertrekpunten te werken en deze naast elkaar te laten bestaan. Het maken van een keuze van een bepaalde oplossingsrichting wordt uitgesteld zodat op een later moment, met meer onderbouwing, de juiste keuze kan worden gemaakt.

DOEL

Scenario planning maakt impliciete kennis, beelden en/of verwachtingen helder. Op basis daarvan worden verandermogelijkheden verkent.

SCENARIOPLANNING

Het voorspellen van de toekomst blijft lastig. Om toch grip te krijgen op hoe de omgeving en de klantbehoeften zich ontwikkelen kan gebruik worden gemaakt van scenario planning. Dit is een methode voor het creëren van verschillende mogelijke of wenselijke toekomstbeelden. Deze beelden kunnen gebruikt worden als verkennend instrument en als basis voor het ontwikkelen van lange termijnbeleid en strategie.

STAKEHOLDERS WORDEN UITGEDAAGD OM ALTERNATIEVEN TE VERKENNEN OP EEN INTERACTIEVE WIJZE

Figuur 1: Speelveld scenarioplanning

Stakeholders worden uitgedaagd om alternatieven voor de toekomst te verkennen op interactieve wijze. De resultaten kunnen dienen als denkkader voor oplossingen van problemen en als basis voor strategieontwikkeling.

DE AANPAK

Tijdens een creatieve werksessie worden meerdere scenario's ontwikkeld in een team van vier tot acht deelnemers. Dit vindt plaats onder leiding van een procesbegeleider en/ of een inhoudelijk expert.

1. Inventarisatie

Op basis van het speelveld, zoals in fig. 1 weergegeven, wordt de context van scenario planning duidelijk gemaakt. Wie zijn de stakeholders, wat speelt er en wat is de marktbehoefte?

2. Deelnemersteam samenstellen

Het team wordt samengesteld uit stakeholders en (externe) deskundigen. Ze bestaan uit sleutelspelers die ervoor open staan los te komen van bestaande beelden en verwachtingen. Ze willen op een creatieve wijze de toekomst verkennen.

3. Ontwikkeling speelveld

Daarna wordt bepaald op welke maatschappelijke trends wordt ingespeeld. Welke trends en issues leven in de sector of marktgebied. Wie zijn de sleutelactoren in het speelveld en over welke domeinen of markten spreken we?

4. Scenario's ontwikkelen

In een creatieve dialoog worden op speelse wijze scenario's ontwikkeld, in samenhang met de kracht, rol en marktpositie van de organisatie.

5. Uitwerking van scenario's

Per scenario wordt een document samengesteld met een scenerionnaam omschrijving, ambitie, waarde, invulling (leef)omgeving en potentiële innovatie richtingen.

HET RESULTAAT

Er wordt uitgegaan van meerdere scenario's; een optimistisch, een normaal en meest waarschijnlijke scenario (ook wel forecasting genoemd) en een pessimistisch scenario (worst case). Elk scenario geeft een beschrijving van de mogelijke ontwikkelingen en de daarbij gepaard gaande gevolgen voor de organisatie.

Scenarioplanning is één van de werkmethode waarmee gewerkt wordt aan toekomstverkenningen binnen de portfolio van John Schraven Innovatie Design en maakt deel uit van de Collectieve Innovatie Methode.

Andere producten:

Innovatie roadmapping, voor het ontwikkelen van innovatiebeleid.

Business roadmapping, voor de ontwikkeling van een onderlegger voor business cases.

Technologie roadmapping, voor het structureel ontwikkelen van concrete innovaties.

VERVOLG STAP

Als scenario ontwikkeling klaar is kan er begonnen worden met het maken van een roadmap. Roadmapping richt zich op de middellange termijn. Het rekt de zekerheid van een planning op en brengt de onzekerheid van een scenario analyse dichterbij.

johnschraven.nl

06 53 44 90 55

info@johnschraven.nl